32003E0805

POZIȚIA COMUNĂ 2003/805/PESC A CONSILIULUI
din 17 noiembrie 2003
privind universalizarea și consolidarea acordurilor multilaterale în domeniul neproliferării armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană și, în special, articolul 15 al acestuia,

întrucât:

(1) La Salonic, Consiliul European a declarat că proliferarea armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora constituie o amenințare din ce în ce mai mare pentru pacea și securitatea internațională și că riscul de a vedea teroriști obținând materiale chimice, biologice, radiologice sau nucleare adaugă o nouă dimensiune acestei amenințări. În consecință, Consiliul European a decis că, printr-un efort colectiv, Uniunea Europeană va acționa în special pentru ratificarea universală a principalelor tratate și acorduri în domeniul dezarmării și al neproliferării, pentru aderarea universală la aceste texte, precum și pentru consolidarea acestora, în cazul în care este necesar acest lucru.

(2) În planul de acțiune referitor la punerea în aplicare a principiilor de bază pentru o strategie a Uniunii Europene împotriva proliferării armelor de distrugere în masă, Uniunea Europeană și statele membre s-au angajat să încurajeze, la nivel politic, aderarea universală la instrumentele privind armele de distrugere în masă și vectorii acestora.

(3) Negocierile pozițiilor Uniunii Europene în cadrul forurilor internaționale se vor articula în jurul reafirmării acestei politici, astfel încât este necesar ca aceasta să se formuleze într-o poziție comună a Consiliului,

ADOPTĂ PREZENTA POZIȚIE COMUNĂ:

Articolul 1

Prezenta poziție comună are drept obiective:

(a) să încurajeze ratificarea universală a acordurilor multilaterale menționate în continuare, precum și aderarea universală la aceste texte, și, în cazul în care este necesar, să consolideze dispozițiile acestora, inclusiv prin asigurarea respectării lor:

(i) Tratatul de neproliferare nucleară (TNP) și acordurile privind garanțiile;

(ii) Protocoalele adiționale încheiate în cadrul Agenției Internaționale pentru Energia Atomică (protocoalele adiționale ale AIEA);

(iii) Convenția privind armele chimice;

(iv) Convenția privind interzicerea armelor biologice și cu toxine;

(v) Codul de conduită de la Haga împotriva proliferării rachetelor balistice;

(b) să încurajeze intrarea în vigoare, într-un termen scurt, a Tratatului de interzicere totală a experiențelor nucleare.

Pe aceste instrumente importante trebuie să se întemeieze eforturile comunității internaționale în domeniul dezarmării și al neproliferării, eforturi care vor contribui, la rândul lor, la încrederea, stabilitatea și pacea internațională, inclusiv din perspectiva luptei împotriva terorismului.

Articolul 2

În vederea realizării obiectivelor stabilite la articolul 1, Uniunea Europeană și statele membre vor acorda o atenție deosebită necesității de a consolida respectarea regimului tratatelor multilaterale:

— sporind detectabilitatea încălcărilor;

— consolidând mijloacele care permit asigurarea respectării obligațiilor stabilite de regimul menționat.

În acest scop, acestea vor pune accent în special pe utilizarea cât mai bună a mecanismelor și a sistemelor de verificare existente, pe crearea, după caz, a unor noi instrumente de verificare și pe consolidarea rolului Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite în calitate de garant principal al menținerii păcii și securității internaționale.

Articolul 3

Uniunea Europeană și statele membre își vor concentra acțiunea diplomatică pe atingerea obiectivelor prevăzute la articolele 1 și 2 cu respectarea modalităților menționate în continuare.

Articolul 4

În conformitate cu articolul VI, Tratatul de neproliferare a armelor nucleare (TNP) reprezintă, în același timp, piatra de temelie a regimului mondial de neproliferare și fundamentul esențial al continuării dezarmării nucleare. Este de o importanță capitală să se ajungă la o aderare universală la TNP. În acest scop, Uniunea Europeană:

— va invita statele care nu sunt încă părți la TNP să adere fără rezerve la tratat în calitate de state care nu au arme nucleare și să supună toate instalațiile și activitățile lor nucleare dispozițiilor sistemului de garanții generalizate al AIEA;

— va angaja statele care nu au încheiat încă acorduri de garanție cu AIEA să se achite de obligațiile lor în conformitate cu articolul III din TNP și să încheie de urgență astfel de acorduri;

— va face demersuri pentru a promova toate obiectivele enunțate în TNP;

— va susține documentul final al Conferinței de revizuire a TNP din anul 2000, precum și deciziile și rezoluția adoptate la Conferința de revizuire și de prelungire din 1995;

— va încuraja continuarea examinării asigurărilor în materie de securitate;

— va încuraja măsurile menite să facă absolut imposibilă utilizarea abuzivă a programelor nucleare civile în scopuri militare.

Articolul 5

Uniunea Europeană consideră că protocoalele adiționale AIEA fac parte integrantă din sistemul de garanții al AIEA. Prin impunerea unor standarde de conformitate mai stricte și prin sporirea detectabilității încălcărilor, protocoalele adiționale consolidează TNP. Pentru a promova adoptarea și punerea în aplicare universală a protocoalelor, Uniunea Europeană:

— va îndemna statele membre ale Uniunii Europene și țările aderente să ratifice rapid protocoalele adiționale, până la sfârșitul anului 2003;

— va îndemna alte organizații regionale să facă același lucru;

— va face demersuri pentru ca protocoalele adiționale și acordurile privind garanțiile să devină standardul sistemului de verificare al AIEA, precum și în favoarea aderării universale la protocoalele adiționale;

— se va strădui ca lucrările AIEA să beneficieze de un sprijin politic și financiar important.

Articolul 6

Convenția privind armele chimice constituie un instrument unic de dezarmare și de neproliferare a cărui integritate și aplicare strictă trebuie să fie garantate pe deplin. Este esențial ca să se pună efectiv în aplicare convenția la nivelul statelor, în cazul în care se dorește ca aceasta să funcționeze în mod eficient. Pentru a consolida convenția, Uniunea Europeană:

— va încuraja țările care nu au aderat încă la aceasta sau nu au ratificat-o încă să facă acest lucru fără întârziere;

— va încuraja toate țările care sunt părți la convenție să adopte fără întârziere măsurile naționale de aplicare necesare, inclusiv măsuri care țin de legislația penală. Aceste măsuri trebuie să reflecte caracterul detaliat al dispozițiilor convenției;

— va îndemna statele respective să se achite de obligația care le revine de a distruge armele chimice și de a distruge sau converti orice instalație de fabricare a armelor chimice, în termenele prevăzute de convenție;

— va face demersuri pentru ca interdicțiile referitoare la armele chimice să fie recunoscute drept norme de drept internațional universal obligatorii.

Articolul 7

Convenția privind interzicerea armelor biologice și cu toxine (BTWC) este un instrument esențial în cadrul eforturilor depuse pentru a împiedica utilizarea agenților biologici sau a toxinelor ca arme. Uniunea Europeană continuă să sprijine principiul verificării în cadrul BTWC.

În vederea consolidării convenției, Uniunea Europeană:

— va lua inițiative concrete pentru a convinge statele care nu au aderat încă la convenție sau nu au ratificat-o încă să facă acest lucru fără întârziere;

— va face demersuri pentru definirea mecanismelor eficiente care să permită consolidarea și verificarea respectării dispozițiilor BTWC;

— se va strădui ca reuniunile anuale care trebuie să aibă loc între 2003 și 2005, în perspectiva celei de-a șasea Conferințe de revizuire din 2006, să ajungă la rezultate concrete;

— va pune accentul pe consolidarea, în cazul în care este necesar, a măsurilor naționale de aplicare, inclusiv legislația penală, precum și pe controlul, în cadrul BTWC, al microorganismelor patogene și al toxinelor;

— va face demersuri pentru ca interdicțiile referitoare la armele biologice și cu toxine să fie recunoscute drept norme de drept internațional universal obligatorii.

Articolul 8

Codul de conduită internațional împotriva proliferării rachetelor balistice (Codul de conduită de la Haga) constituie un instrument important împotriva proliferării din ce în ce mai semnificative a rachetelor balistice capabile să transporte arme de distrugere în masă. Acest cod stabilește principii fundamentale într-un domeniu în care acestea nu existau înainte și reprezintă o etapă esențială pe calea instituirii unui eventual mecanism multilateral destinat să împiedice proliferarea rachetelor balistice. Uniunea Europeană:

— va convinge cât mai multe țări să subscrie la acesta, în special pe acelea care dețin capacități în materie de rachete balistice;

— va coopera cu alte state semnatare la ameliorarea și punerea în aplicare a codului, în special în ceea ce privește măsurile de construire a încrederii prevăzute de acesta;

— va face demersuri, în măsura în care acest lucru este posibil și oportun, pentru a stabili o legătură mai strânsă între cod și sistemul Organizației Națiunilor Unite.

Articolul 9

Uniunea Europeană va încuraja intrarea în vigoare rapidă a Tratatului de interzicere totală a experiențelor nucleare în conformitate cu modalitățile enunțate de Decizia 2003/567/PESC a Consiliului din 21 iulie 2003 de punere în aplicare a Poziției comune 1999/533/PESC referitoare la contribuția Uniunii Europene la promovarea intrării în vigoare la o dată apropiată a Tratatului de interzicere totală a experiențelor nucleare (CTBT) ([1]).

Articolul 10

Prezenta Poziție Comună produce efecte la data adoptării sale.

Articolul 11

Prezenta Poziție Comună se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 17 noiembrie 2003.

Pentru Consiliu

Președintele

F. FRATTINI

([1]) JO L 192, 31.7.2003, p. 53.